

Betimsel İstatistik - Dağılım Ölçüleri

- Ranj
- Çeyreklerarası Ranj
- Çeyrek Sapma
- Varyans ve Standart Sapma

Ranj (Puan/Dizi Aralığı)

$$R = \text{En büyük değer} - \text{En küçük değer}$$

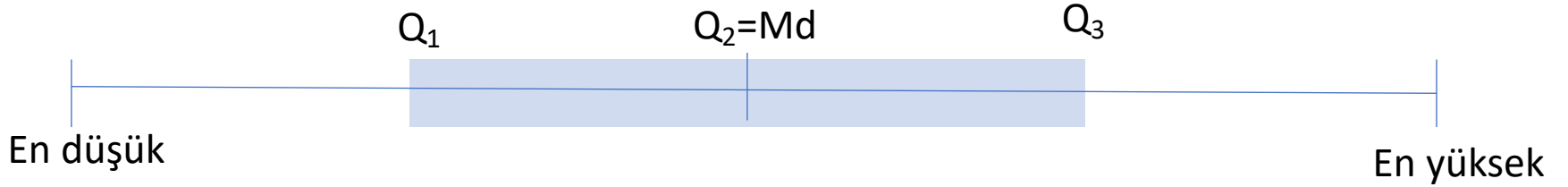
Ranj (Puan/Dizi Aralığı)

R = En büyük değer – En küçük değer

30, 12, 15, 22, 40, 55, 20, 58, 25, 60, 23, 72

$$R = 72 - 12 = 60$$

Çeyreklerarası Ranj= $Q_3 - Q_1$

Çeyrek Sapma $Q = \frac{Q_3 - Q_1}{2}$

Varyans, birim değerlerinin ortalamadan sapmalarının kareler toplamının birim sayısına bölünmesi ile elde edilir.

	Varyans	Standart Sapma
Kitle	σ^2	σ
Örneklem	s^2	s

Evren (*population*)

Örneklem (*sample*)

Varyans

$$\sigma^2 = \frac{\sum_{i=1}^N (x_i - \mu)^2}{N}$$

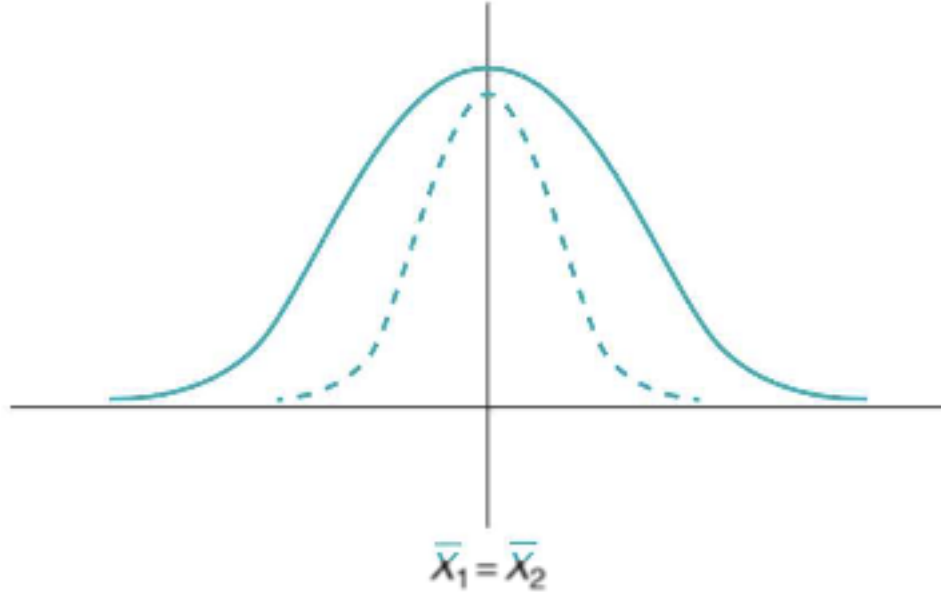
$$S^2 = \frac{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}{n - 1}$$

Standart sapma

$$\sigma = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^N (x_i - \mu)^2}{N}}$$

$$S = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}{n - 1}}$$

Örneklem için standart sapma hesaplarırken neden N değil de $(n-1)$ 'e bölüyoruz?

18   19   20   21   23   23   24   24   25   31   33   35   38

$$18 - 25.69 = -7.69 \quad 19 - 25.69 = -6.69 \quad 20 - 25.69 = -5.69 \quad 21 - 25.69 = -4.69$$

$$23 - 25.69 = -2.69 \quad 23 - 25.69 = -2.69 \quad 24 - 25.69 = -1.69 \quad 24 - 25.69 = -1.69$$

$$25 - 25.69 = -0.69 \quad 31 - 25.69 = 5.31 \quad 33 - 25.69 = 7.31 \quad 35 - 25.69 = 9.31$$

$$38 - 25.69 = 12.31$$

18   19   20   21   23   23   24   24   25   31   33   35   38

$$18 - 25.69 = -7.69 \quad 19 - 25.69 = -6.69 \quad 20 - 25.69 = -5.69 \quad 21 - 25.69 = -4.69$$

$$23 - 25.69 = -2.69 \quad 23 - 25.69 = -2.69 \quad 24 - 25.69 = -1.69 \quad 24 - 25.69 = -1.69$$

$$25 - 25.69 = -0.69 \quad 31 - 25.69 = 5.31 \quad 33 - 25.69 = 7.31 \quad 35 - 25.69 = 9.31$$

$$38 - 25.69 = 12.31$$

$$(-7.69)^2 = 59.17 \quad (-6.69)^2 = 44.79 \quad (-5.69)^2 = 32.40 \quad (-4.69)^2 = 22.02$$

$$(-2.69)^2 = 7.25 \quad (-2.69)^2 = 7.25 \quad (-1.69)^2 = 2.86 \quad (-1.69)^2 = 2.86$$

$$(-0.69)^2 = 0.48 \quad (5.31)^2 = 28.17 \quad (7.31)^2 = 53.40 \quad (9.31)^2 = 86.63$$

$$(12.31)^2 = 151.48$$

18   19   20   21   23   23   24   24   25   31   33   35   38

$$18 - 25.69 = -7.69 \quad 19 - 25.69 = -6.69 \quad 20 - 25.69 = -5.69 \quad 21 - 25.69 = -4.69$$

$$23 - 25.69 = -2.69 \quad 23 - 25.69 = -2.69 \quad 24 - 25.69 = -1.69 \quad 24 - 25.69 = -1.69$$

$$25 - 25.69 = -0.69 \quad 31 - 25.69 = 5.31 \quad 33 - 25.69 = 7.31 \quad 35 - 25.69 = 9.31$$

$$38 - 25.69 = 12.31$$

$$(-7.69)^2 = 59.17 \quad (-6.69)^2 = 44.79 \quad (-5.69)^2 = 32.40 \quad (-4.69)^2 = 22.02$$

$$(-2.69)^2 = 7.25 \quad (-2.69)^2 = 7.25 \quad (-1.69)^2 = 2.86 \quad (-1.69)^2 = 2.86$$

$$(-0.69)^2 = 0.48 \quad (5.31)^2 = 28.17 \quad (7.31)^2 = 53.40 \quad (9.31)^2 = 86.63$$

$$(12.31)^2 = 151.48$$

$$59.17 + 44.79 + 32.40 + 22.02 + 7.25 + 7.25 + 2.86 + 2.86 + 0.48 + 28.17 + 53.40 + 86.63 + 151.48 \\ = 498.77$$

18   19   20   21   23   23   24   24   25   31   33   35   38

$$\frac{498.77}{13} = 38.37$$

$$s_x = \sqrt{38.37} = 6.19$$

$$s_x^2 = 6.19^2 = 38.37$$